

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **a) O. B., b) K. B.**, zast. žalobkyní sub a) jako zákonným zástupcem, právně zastoupeny Mgr. Janem Lipavským, advokátem, se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2009, č.j. OAM-156/VL-18-04-2009, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 9. 2010, č. j. 28 Az 20/2010 – 64,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému advokátovi stěžovatelek Mgr. Janu Lipavskému **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4392 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatelek nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadly žalobkyně (dále též „stěžovatelky“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, jímž byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 23. 3. 2009, č.j. OAM-156/VL-18-04-2009. Rozhodnutím správního orgánu byla zamítnuta žádost stěžovatelek o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud se s tímto posouzením žádosti ztotožnil. Konflikty stěžovatelky O. B. s bývalým druhem, které vedly k jejímu odchodu ze země, nelze považovat za azylově relevantní. Na její výzvu tyto konflikty řešila i policie, stěžovatelce nic nebránilo v tom, aby se na policii, případně na jiné příslušné orgány znovu obrátila. Krajský soud neshledal ani žádné skutečnosti svědčící o hrozbě vážné újmy podle § 14a zákona o azylu. Poukázal na to, že podle vlastních zkušeností stěžovatelky i informací zjištěných žalovaným by se v případě potřeby stěžovatelka dočkala pomoci od kompetentních orgánů země původu.

Stěžovatelky napadly rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové včas podanou kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Uvedly, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav před vydáním rozhodnutí, neopatřil si žádnou zprávu o stavu ochrany lidských práv v Mongolsku. Dále nezkoumal schopnosti a ochotu tamějších státních orgánů poskytnout stěžovatelkám ochranu před pronásledováním ze strany soukromých osob. Krajský soud se pak nevypořádal s otázkou diskriminace a společenské stigmatizace stěžovatelky K. B., jako dítěte z neúplné rodiny a O. B. jako svobodné matky. Stěžovatelky namítly nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu spočívající v tom, že krajský soud neozřejmil, z jakých informací vycházel, jestliže dospěl k závěru o možnostech ochrany před domácím násilím v Mongolsku. Nezabýval se ani hrozbou pronásledování stěžovatelek. Stěžovatelka namítla, že je pronásledována soukromými osobami, čemuž státní orgány nebyly schopny efektivně zabránit. Přesah vlastních zájmů stěžovatelky spatřovaly ve vymezení pojmu pronásledování za situace, kdy k perzekuci a trvalé diskriminaci žadatele dochází v rozporu s oficiální státní politikou, avšak žadatel nemůže s ohledem na obecnou společenskou atmosféru oprávněně předpokládat, že mu bude státními orgány poskytnuta jakákoli účinná pomoc. Stěžovatelky navrhly zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

Při rozhodování o kasační stížnosti žalobkyň musel nejprve Nejvyšší správní soud posoudit, zda jsou splněny podmínky řízení. Nejvyšší správní soud proto zkoumal otázku, zda je kasační stížnost přijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelek. Vycházel přitom z precedentního usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č.j. 1 Azs 13/2006 - 39. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že důvod přijatelnosti uplatněný stěžovatelkami v podané kasační stížnosti nespĺňuje výše uvedená kritéria. Problematika pronásledování soukromými osobami za situace, kdy žadatel nemůže oprávněně předpokládat, že mu státní orgány v zemi původu poskytnou účinnou pomoc, sice nepochybně přesahuje individuální zájem stěžovatelek, Nejvyšší správní soud se jí však již podrobně zabýval v řadě svých rozhodnutí, např. v rozsudku ze dne 19. 2. 2004, č.j. 7 Azs 38/2003 - 37, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 12. 1. 2006, č.j. 4 Azs 107/2005 - 60, www.nssoud.cz. K problematice hrozící vážné újmy ze strany soukromých osob lze odkázat i na rozsudek ze dne 16. 9. 2008, č.j. 3 Azs 48/2008 - 57, www.nssoud.cz, či v rozsudek ze dne 31. 10. 2008, č.j. 5 Azs 50/2008 - 62, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud pak ani z úřední povinnosti nenalezl žádnou další zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů. Posouzením žádosti o udělení mezinárodní ochrany,

v níž žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu, se Nejvyšší správní soud již dostatečně zabýval ve své judikatuře, např. v rozsudku ze dne 12. 4. 2007, č.j. 7 Azs 17/2007 - 59, www.nssoud.cz; k otázce zjevně nedůvodné žádosti o udělení mezinárodní ochrany se obecně vyjádřil v rozsudku ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 - 48, www.nssoud.cz.

K otázce zjišťování skutkového stavu relevantního pro posouzení žádosti o azyl a významu zpráv o stavu dodržování lidských práv v zemi původu žadatele se vyjádřil např. v rozsudku ze dne 30. 11. 2006, č.j. 4 Azs 264/2005 - 68, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 11. 5. 2005, č.j. 3 Azs 246/2004 - 40, www.nssoud.cz; k důvodnosti kasační stížnosti, v níž stěžovatel namítá, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, pak např. v rozsudku ze dne 22. 3. 2005, č.j. 4 As 56/2003 - 76, www.nssoud.cz. Nepřezkoumatelností rozhodnutí krajského soudu pro nedostatek důvodů ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 12. 1. 2005, č.j. 4 Azs 300/2004 - 36, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č.j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS.

Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že výkladem pojmu „sociální skupina“ se zabýval v rozsudku ze dne 14. 1. 2004, č.j. 2 Azs 69/2003 - 48, kde dospěl k závěru, že příslušnost k sociální skupině je nutno vnímat jako možnost, na jejímž základě může Česká republika poskytnout ochranu i z jiných důvodů motivujících k pronásledování než z důvodu rasy, náboženství, národnosti či politického přesvědčení. Takovými důvody jsou typicky příslušnost k sexuálním menšinám, skupinám spojeným přesvědčením nenáboženské a nepolitické povahy a jiným skupinám, jevícím znak způsobilý k pronásledování, jenž nemusel být zákonodárci v době přijímání zákona o azylu vůbec znám.

Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námítky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že podmínky přijatelnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost žalobkyně podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatelky neměly ve věci úspěch, žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Ustanovenému zástupci stěžovatelek náleží v souladu s § 11 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti, tj. písemné podání soudu, snižená v souladu s § 12 odst. 4 vyhlášky o 20 %, tedy ve výši ve výši 3360 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 3660 Kč. Jak již Nejvyšší správní soud vyslovil v usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 7. 2007, č. j. 1 Afs 120/2006 - 117, publ. pod č. 1460/2008 Sb. NSS, je advokát ustanovený v řízení o žalobě oprávněn zastupovat účastníka také v řízení o kasační stížnosti. Z uvedeného vyplývá, že takovému advokátovi nelze opětovně přiznat odměnu za převzetí a přípravu zastoupení v téže věci podle ust. § 11 písm. b) advokátního tarifu. Protože je ustanovený advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 152 Kč.

Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 4392 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatelek nese dle § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 2. února 2011

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu